

Heemkring Opwijk-Mazenzele

Contactadres: Bolstraat 93
1745 OPWIJK

Tel.: (052) 35.50.27
E-mail: heemkringopwijk@hotmail.com
URL: www.heemkringopwijk.be

**College van Burgemeester en
Schepenen van de gemeente Opwijk**

Gemeentehuis

1745 OPWIJK

Mevrouw de burgemeester, mevrouwen en heren schepenen,

Betreft: gemeentelijke Gemeenschapsvormende projectsubsidies 2009

In het kader van de subsidieregeling 'vernieuwende culturele projecten' diende de Heemkring Opwijk-Mazenzele in 2009 twee subsidiedossiers in. Eén dossier had betrekking op Erfgoeddag (26.04.2009), het andere op de organisatie van de Open Monumentendag en OMDjunior (13-15.09.2009).

Op de recente bijeenkomst van de Algemene Vergadering van de Cultuurraad op 24 februari jl. werden de beide dossiers van de Heemkring Opwijk-Mazenzele uitgesloten van het krijgen van de subsidie. Reden zou zijn dat het 'afsluitingsdossier' (evaluatieverslag, gevoerde publiciteit, eindafrekening, bewijsstukken van uitgaven,...) van de beide activiteiten niet binnen de voorziene termijnen werden ingediend. De beslissing werd genomen op basis van een overzichtstabel van de projecten 2009 die de voorzitter voorafgaand aan de vergadering verstuurd en waarin in een kolom de termijnoverschrijding voor het indienen van het afsluitingsdossier door de HOM overduidelijk in het rood stond aangegeven. De tabel toonde geen enkele aanduiding van andere criteria waaraan de dossiers moesten voldoen voor subsidiering, dus ook niet in hoever alle dossiers in orde waren wat betreft de samenstelling en de inhoud van de aanvraagdossiers (art. 4 van het reglement 25.09.2008) en de samenstelling en de inhoud van de afsluitingsdossiers (art. 9, 1ste alinea van het reglement).

In geen enkel document dat verspreid werd onder de leden van de cultuurraad voor of tijdens de vergadering kan vastgesteld worden dat alle dossiers van de verschillende verenigen al of niet beantwoorden aan de opgelegde regels qua inhoud van de aan-

vraagdossiers en afsluitingdossiers (vereiste documenten met bewijsstukken,...). Wij zien hieromtrent nergens een beoordeling of controleresultaat bij geen enkel dossier. We gaan er dan ook van uit dat de beoordelingscriteria van de dossiers (en procedures) erg selectief gebeurden, enkel met de bedoeling de HOM te treffen?

Laat ons ook duidelijk wezen: het feit dan onze afsluitingsdossiers niet ingediend werden binnen de in het reglement voorziene termijn hinderde op geen enkele wijze de afhandeling (controle en berekeningen,...) van het geheel van de subsidiedossiers. Het lijkt ons trouwens niet logisch dat de termijn voor de indiening van de afsluitingsdossiers gekoppeld wordt aan de datum van de activiteiten. Voor de nazicht- en berekeningshandelingen dient men toch te wachten tot eind januari van het volgend jaar (in functie van de activiteiten die plaats vinden in december).

Het is niet de eerste keer dat de Heemkring Opwijk-Mazenzele geïsoleerd wordt. In het kader van de subsidies 2008 werd het dossier 'Erfgoeddag' van de Heemkring om obscure redenen ook reeds geweigerd. Tijdens een informeel overleg gaf de voorzitter van de Cultuurraad, de heer Elwyn Moerenhout, duidelijk aan dat het hier om een persoonlijke démarche ging tegenover de Heemkring die, volgens de woorden van de voorzitter, zich kritisch durft op te stellen en de eerste is om zich te beroepen op een reglement.

De beslissing van het College van Burgemeester en Schepenen van 10 februari 2009, gebaseerd op het advies van de Cultuurraad, werd naderhand door de hogere overheid geschorst, onder andere omdat ze niet objectief, maar duidelijk bevooroordeeld en onrechtvaardig tot stand was gekomen.

Toen onze vereniging vroeg om deze schorsingsbeslissing mee te delen aan de Algemene Vergadering Cultuurraad, vonden voorzitter en bestuurders van de raad dit in feite niet de moeite en vonden ze dat het ging om een fait divers.

De Heemkring heeft er geen moeite mee wanneer beslissingen op objectieve gronden worden genomen en het dossier van eenieder op dezelfde manier wordt beoordeeld. Opnieuw lijkt ons dat alleszins niet het geval is en heeft de Heemkring het gevoel dat ze geïsoleerd wordt en de rekening gepresenteerd krijgt voor het feit dat zij voor bepaalde zaken haar eigen mening heeft en deze uitdrukt.

In verband met de feiten die aanleiding hebben gegeven tot het niet weerhouden van de subsidieaanvragen 2009 van de Heemkring klopt het dat de afrekeningen buiten termijn werden ingediend.

De reden daarvoor kan heel eenvoudig verklaard worden. In tegenstelling tot de bepalingen van art. 6 van het subsidiereglement werd de Heemkring nooit binnen de voorziene termijnen op de hoogte gesteld van de principiële aanvaarding van het dossier. Het reglement daarover is duidelijk:

'Elke aanvraag tot subsidie wordt behandeld door het bestuur van de Cultuurraad en wordt goedgekeurd of afgekeurd met duidelijke motivatie.

De aanvrager krijgt binnen de veertig dagen na het indienen van de aanvraag de beslissing met de motivatie.'

Dat is met de dossiers van de Heemkring niet gebeurd. Bij het inkijken van de gevraagde informatie (zie verder) ontbrak trouwens voor alle dossiers deze gemotiveerde bespreking en beslissing.

Het bestuur van de cultuurraad bleef dus hierbij duidelijk in gebreke.

Het lijkt ons niet evident dat men op tijd en in goede orde een afsluitingsdossier opstelt en indient als men niet eens weet dat een dossier al dan niet aanvaard is en met welke motivatie. De duidelijk ondermaatse kwaliteit (en onvolledigheid) van de door de cultuurraad wel goedgekeurde afsluitingsdossiers (zie verder) heeft o.i. hiermee veel te maken.

In één van de gevallen heeft de Heemkring dan maar zelfde vraag gesteld of het dossier aanvaard was. Dat werd via mail bevestigd, maar met een erg duidelijke overschrijving van de voorziene termijn van 40 dagen en daarenboven nog zonder enige motivatie (wat dus nochtans voorzien is in het reglement).

Heemkring Opwijk-Mazenzele heeft sterk de indruk dat zij wordt geïmagineerd omwille van haar soms kritische (positieve) houding die er niet voor terugschrikt tegen bepaalde stromen in te gaan. Er is blijkbaar gezocht naar een element om ervoor te zorgen dat de subsidie aan de Heemkring werd geweigerd.

Enkel in het geval van de Heemkring beroept men zich immers op vormelijke onvolkomenheden en werd tijdens de vergadering gesuggereerd dat de Heemkring samen met een dossier van de burenerwerking Esp (waarbij zelfs geen aanvraag werd ingediend) als enige vormelijke fouten had gemaakt.

Op basis van de regelgeving op de openbaarheid van bestuur heeft de Heemkring daarom alle subsidiedossiers 'Gemeenschapsvormende projecten 2009' en de nazicht- en beoordelingsdocumenten ter inzage opgevraagd (onze aanvraag van 17.03.2010).

Alle dossiers werden ingekeken en geanalyseerd. Uit dit onderzoek blijkt dat er enkel dossier is dat formeel volledig in orde is overeenkomstig de bepalingen van het reglement. Soms gaat het om beperkte onvolkomenheden (geen gebruik gemaakt van het type-aanvraagdocument,...) maar in andere gevallen zijn de inbreuken flagrant en is er zelfs nauwelijks sprake van een dossier.

Het is niet de bedoeling van de Heemkring om andere verenigingen te viseren. Wij zullen onze vaststellingen dan ook globaal neerschrijven en niet per benoemd dossier (vereniging of project). Wel zouden wij de betrokken overheden willen adviseren dezelfde oefening eens te maken en op basis van de eigen bevindingen de nodige (zelf)kritiek uit te voeren.

In feite moet o.i. het ganse cultuurbeleid en de werking van de Cultuurraad ernstig in vraag worden gesteld. Tenzij men het normaal vindt dat gemeenschapsgelden die bedoeld zijn voor culturele uitstraling worden aangewend voor eigenlijk het schier louter subsidiëren van eet- en drankplezier, dat er lamineertoestellen en bakmachines mee worden aangekocht, dat er gaten worden mee gevuld die het gevolg zijn van de foute inschatting van de mogelijkheden van de verenigingen zelf, dat er als het ware blanco cheques worden toegekend, dat de verenigingen in feite hun middelen laten afromen ten behoeve van het gebruik van de cultuurcheques, dat het blijkbaar zonder problemen kan om reglementen a la tête du cliënt te gaan interpreteren,....

Graag sommen wij onze belangrijkste vaststellingen bij het analyseren van de dossiers even op:

- geen gebruik gemaakt van de (verplichte) aanvraag- en afsluitingsdocumenten (vooral bij afrekening is dat het geval)
- aanvragen of afrekeningen werden niet ondertekend
- geen vermelding van medewerking gemeente of gemeenschapscentrum op aankondigingen e.d. (nochtans uitdrukkelijk verplicht). Wanneer de vermelding er wel is, gebeurt dit vaak zeer klein of op een weinig zichtbare plaats (ook omdat aanwijzingen - bijv. bezorgen van logo en voorschriften inzake grootte- ontbreken). Nogal wat organisaties geven de voorkeur aan het duidelijk vermelden van privésponsors, ook al is de opbrengst daarvan vaak slechts een fractie van de steun van de gemeente
- geen of nauwelijks aantoonbare (vermelde) culturele uitstraling van de activiteit. In veel gevallen beperkt dit zich tot enkele lijntjes waarbij elk jaar opnieuw dezelfde tekst wordt overgenomen. In een bepaald dossier wordt hier enkel aan een kostenbespreking gedaan.
Het is ook duidelijk dat de culturele uitstraling nooit wordt beoordeeld door de bestuurders van de Cultuurraad.
- geen aanduiding van de doelgroep, tenzij erg vaag en ruim (de vermelding 'iedereen' komt het meeste voor) of aanduiding van doelgroepen (bv. wij richten ons bijzonder op de jeugd), waarbij achteraf op geen enkele manier blijkt op welke manier de jeugd dan wel betrokken is
- bij enkele dossiers is de datum van aanvraag minder dan 90 dagen (art. 4) voor de uitvoering van de activiteit
- totaal ontbreken van het verplicht evaluatieverslag (bij meerdere dossiers) of een erg beperkt verslag (één lijntje waarin het aantal deelnemers wordt meegedeeld en wordt gezegd dat iedereen gunstig evalueerde, zonder dit ook maar te duiden)
- bij een bepaald dossier is er voor de zogenaamde afrekening nog gewerkt met de raming (aanvraag) en ontbreekt elk eigenlijk afrekeningsdocument
- creatieve afrekeningen, waarbij rekeningetjes worden ingediend zonder aanduiding dat ze ook werkelijk voor de vereniging bedoeld zijn. Soms wordt op die manier in totaal dusdanige hoeveelheden van een bepaald product aangekocht dat het gewoon niet kan zijn opgebruikt voor één activiteit (tientallen kilo's gist bijvoorbeeld). Vaak staan de inkomsten niet in verhouding tot het aantal deelnemers (bv. 329 betalende deelnemers: als men de rekening maakt zouden het allemaal kinderen moeten zijn die niet aten, terwijl er voor duizenden euro's eten werd aangekocht). Soms worden er op basis van de eindafrekening echte woekerwinsten gemaakt op de drank, maar wordt de gemeente als het ware toch gevraagd om de aankoop van drank en eten mee te financieren (dit is niet erg correct tegenover de vele andere inrichters van eet- en drankfestijnen die hier geen gebruik van (kunnen) maken,...)

- grote verschillen tussen de initiële begroting en de uiteindelijke afrekening. Nochtans staat in het reglement duidelijk dat de begroting bepalend is. Soms gaat het om ordegrottes van meer dan duizend euro verschil (een toename van het budget met enkele honderden procenten is geen uitzondering)
- sommige activiteiten zijn nu eenmaal verlieslatend, maar het is toch ook belangrijk dat verenigingen als een goed huisvader gaan handelen en de tering naar de nering zetten. Bijvoorbeeld verlieslatende activiteiten zonder enige eigen inbreng, waarbij tot 9 externen worden betaald om voor sfeer te zorgen, getuigt niet echt van een realistische aanpak
- bij een bepaald dossier is bij de afrekening wel een 'kostenstaat' gevoegd, maar is geen enkel bewijsstuk van uitgaven gevoegd
- bij meerdere andere dossiers is geen enkel bewijsstuk van uitgaven gevoegd
- bij meerdere dossiers is bij de afsluitingsdocumenten geen enkel bewijs van gevoerde publiciteit gevoerd (dus ook geen enkele aanduiding van vermelding 'ondersteuning van het Gemeenschapscentrum')
- hoewel er toch mag van uitgegaan worden dat het hier gaat om vrijwilligersorganisaties, krijgen veel eigen medewerkers van verschillende organisaties cadeaus of een vergoeding. Het staat iedereen vrij om dit te doen, maar er kunnen toch wel vragen worden bij gesteld of dit met gemeenschapsgeld moet of dat dit niet oneigenlijk is tegenover organisaties die dit niet kunnen doen.
- ...

*

*   *

Toepassing van art. 5 van het reglement

Dit artikel bepaalt:

Het subsidiedossier wordt aanvaard volgens en rekening houdend met de in art. 1, 2, 3 opgesomde bepalingen:

- *het totaal beschikbare krediet voorzien in de gemeentelijke begroting;*
- *het aantal projecten die aan de voorwaarden voldoen zoals beschreven in dit reglement;*
- *de totale begroting van het project;*
- *het uitzonderlijk karakter en de culturele uitstraling;*

Bij de berekening van het subsidieverslag voor elk dossier tijdens de algemene vergadering van de cultuurraad van 24 februari 2010 werd gesteld (advies) dat alle projecten met het zelfde bedrag zouden worden betoelaagd (458,33 €).

Dit is duidelijk niet overeenkomstig het criterium vervat in artikel 5 van het reglement: '*... rekening houdend met ...de totale begroting van het project*'.

Door aan alle projecten hetzelfde bedrag toe te kennen zijn er verschillende projecten die een hoger subsidiebedrag ontvangen dan het bedrag van het deficit. En andere projecten blijven met een deficit zitten dat een veelvoud van het subsidiebedrag is.

Hier moet o.i. het bewuste criterium van art. 5 toegepast worden of moet het totaal subsidiebedrag verdeelt worden in verhouding tot het gerechtvaardigd, bewezen en gecontroleerd deficit.

*
* *

Wij zijn er van overtuigd, mevrouw de burgemeester, mevrouwen en heren schepenen, dat u bij uw beslissing voor de toekenning van de subsidies zult rekening houden met wat voorafgaat.

Het is zeker niet onze bedoeling andere inrichters en activiteiten te viseren of hun de normale betoelaging te misgunnen. Wij vragen wel om op een faire manier gelijkwaardig behandeld te worden en vragen hierbij dan ook aan uw college de betoelaging van onze beide projecten van 2009.

Uiteraard blijven wij ter beschikking voor elke gewenste bijkomende informatie.

Met de meeste hoogachting,

voor het HOM-bestuur,

Maurice WILLOCX
bestuurder

Ingo LUYPAERT
voorzitter